

N:o 18.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Febr. 1868, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, i fråga om upplåtelse till Westerås stad af Kronans dervarande spanmålmagasinstomt jemte dertill hörande utmarkslott.

(I. A.)

Sedan, i anledning af Kongl. Brevet den 12 Maj 1832, angående regleringen af Kronans spanmålmagasiner, och efter det Förvaltaren vid kronomagasinet i Westerås P. Bothén, hvilken, enligt Kongl. Brevet den 9 Mars 1833, egde att under sin tjenstetid bibehålla dervarande magasinshärboställe, afidit, Kongl. Statskontoret vidtagit förberedande åtgärder för försäljning af de på magasinstomten befintliga boställslägenheter jemte en del af sjelfva tomten, så hade, enligt hvad af ofvanberörda den 24 sistlidne Januari till Riksdagen afåtna och uti första Samlingen af Bihanget till dess protokoll under N:o 19 intagna nådiga Proposition inhentas, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Westmanlands län uti memorial den 4 Juli 1865 i underdånighet öfverlemnad en till Kongl. Maj:t ställd skrift, deruti Westerås stadsfullmäktige anhållit, att, då ifrågavarande tomt, såsom belägen ungefär midt uti staden i hörnet af dess förnämsta gata och Slottsgatan samt invid Svartån, vore särdeles tjenlig att till något för staden allmännyttigt behof användas, men syntes icke vidare vara för Kronan behöflig, derest i stället annat ändamålsenligt spanmålmagasin inom staden öfverlemnades, berörda plats, eller tomterna N:is 32 och 33 i stadens vestra kvarter, måtte, sedan de derå befintliga, Kronan tillhöriga byggnader blifvit för dess räkning försålda och bortförda, blifva med thy åtföljande utmarkslott till Westerås stad för all framtid upplåten, att för dess allmänna behof begagnas, mot förbindelse för staden att å tjenlig plats till

Kronans disposition kostnadsfritt öfverlemna ett i fullgodt skick varande magasin, inrymmande minst 1,000 tunnor spanmål; och hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande härvid för egen del i underdånighet yttrat, att enär de två byggnader i Westerås, hvaruti Kronans spanmål förvarades, nemligen ett större magasinshus och en gammal byggnad af trä, förr använd till kronobränneri, med derofvanpå inredd spanmålsvind, befunnos i mycket förfallet skick, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansåg det ifrågakämla utbytet vara för Kronan förmånligt och således tillstyrkte nådigt bifall till ansökningen derom, helst byggnaderna voro för staden, i anseende till deras läge särdeles vanprydande. Härefter hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den 26 Januari 1866 jemväl i underdånighet insändt en af Tobaksfabrikören i Westerås A. T. Sundin till Kongl. Maj:t ställd ansökning, att dispositionsrätten till Kronans omförmälda magasinshus, befriad från byggnader, måtte till honom för all framtid varda upplåten, mot det han förbunde sig dels att genast till Kronan öfverlemna ett i fullgodt skick varande spanmålsmagasin, rymmande omkring 1,000 tunnor spanmål, å hvilken byggnad ritning bifogades, samt att såsom ersättning för den tomten åtföljande utmarkslott, i händelse densamma skulle till honom öfverlätas, utgifva 900 R:dr R:mt, dels ock att till staden eller ock till ett särskildt bolag kostnadsfritt upplåta hela tomten för anläggande derå af en stadsträdgård eller promenadplats till begagnande af allmänheten, dock utan rättighet till platsens bebyggande; och enär detta anbud vore i så måtto för Kronan fördelaktigare än det af stadsfullmäktige afgifna, att Sundin dels afstått från anspråk på utmarkslotten, hvilken stadsfullmäktige förbehållit sig, dels genast erbjudit Kronan en magasinbyggnad i fullgodt skick och med lämpligt fristående läge, hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillstyrkt antagande af Sundins anbud framför det af stadsfullmäktige afgifna.

I följd häraf och för utrönande af förmånen för Kronan att utbyta magasinshuset mot den af Sundin i stället erbjudna byggnad hade, uppå Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes föranstaltande, Arkitekten J. F. Åbom, enligt Öfverintendentens förordnande, den 3 Juli 1866 besigtigat ifrågavarande byggnader samt dervid ansett värdet af de å Kronans tomt befintliga byggnaderna i deras dåvarande skick uppgå till 5,155 R:dr samt att det vore fördelaktigt för Kronan att utbyta det nya magasinshuset mot kronomagasinshuset samt för Kronans räkning försälja de gamla åbyggnaderna på förenämnda tomt.

Uti det utlåtande, som af Kongl. Kammar-kollegium och Kongl. Statskontoret den 21 December 1866 blifvit i detta mål på nådig befallning afgifvet, hade bemälda Kollegier i underdånighet anført, hurusom af instrumentet öfver den syn, som enligt Kongl. Statskontorets föreskrift blifvit den 28 September 1864 af Magistraten i Westerås, i närvaro af krono-ombud, hållen å Kronans ifrågavarande magasinshus och boställslägenheter med dertill hörande utmarkslott, utgörande 8 tunnland 10 kappland, inhemtades, att dessa hus och lägenheter blifvit

uppskattade till	R:dr 12,500: —
samt värdet af utmarksslotten, för hvilken erlagts i årligt arrende 90 R:dr från den 1 Oktober 1865 och 60 R:dr från samma tid 1866 till »	900: —
och af sjelfva gårdstomten till »	3,500: —
	<hr/>
	tillsammans R:dr 16,900: —

hvilket belopp, om sammanlagda värdena för utmarken och gårdstomten R:dr 4,400: —

tillades det vid synen den 3 Juli 1866 för magasin- och boställshusen upptagna värde » 5,155: — » 9,555: —

med icke mindre än R:dr 7,345: —

öfverstege hvad i detta sednare värderingsinstrument beräknats. Men om och härpå skulle läggas mindre vigt, förekomme dock, att de magasinshus, som både stadsfullmäktige i Westerås och Fabrikören Sundin erbjudit i vederlag för ifrågavarande lägenheter, hvarken inrymde den quantitet spanmål, hvilken i de nuvarande magasinshusen kunde uppläggas, uppgående till icke mindre än 2,648 tunnor eller 16,682 kubikfot 4 kannor oriad spanmål, hvartill utrymme derstädes tilläfvänturs kunde komma att erfordras, ej heller kunde antagas motsvara det värde, sistnämnda lägenheter egde, hvarigenom, om utbytet beviljades, Statsverket icke skulle komma i åtnjutande af den ersättning, som skäligen kunde fordras; och afstyrkte Kongl. Kollegierna fördenskull nådigt bifall till förevarande ansökningar. Deremot hade bemälda Kongl. Kollegier i underdånighet hemställt, att, derest staden Westerås förklarade sig villig att till Kronan afträda annat magasinshus med tillhörande tomt, som, efter föregången behörig syn, befunnes vara i fullgodt skick med för ändamålet tjenligt läge och inrymmande ungefärligen den quantitet oriad spanmål, som i de nuvarande magasinshusen kunde uppläggas, det måtte bifallas att, utan hinder af Kongl. Brevet den 12 Maj 1832, Kronans i Westerås befintliga magasinshus och magasinshusförvaltareboställe jemte den tomt, hvarå desamma voro uppförda, äfvensom tillhörande utmark, med den rätt denna sistnämnda af Kronan innehades, finge till Westerås stad för all framtid öfverlemnas att i laga ordning tillträdas.

Vid föredragning af detta ärende den 8 Mars 1867 hade Kongl. Maj:t förklarar sig vilja till Riksdagen aflåta nådig Proposition om att ifrågavarande kronomagasinshus, sedan derå nuvarande byggnader blifvit för Kronans räkning försälda, må jemte den till tomt hörande utmarksslott, den sistnämnda med den rätt, hvarunder densamma af Kronan innehafves, för all framtid öfverlätas till Westerås stad mot vilkor, dels att berörda tomt användes till anläggande derå af en stadsträdgård eller promenadplats för allmänhetens begagnande, men ej till bebyggande, dels ock att staden ej mindre uppläte till Kronan annat magasinshus med tillhörande tomt, hvilket efter föregången syn befunnes vara i fullgodt skick med för ändamålet tjenligt läge och rymde minst 1,000 tunnor oriad spanmål, än äfven förbunde sig att derutöfver, när deraf behof genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande

tillkännagåfves, kostnadsfritt för Kronan tillhandahålla annan lämplig magasinlokal, inrymmande ungefär den kvantitet oriad spannmål, som uti de nuvarande kronomagasinhuset kunde förvaras utöfver 1,000 tunnor eller omkring 1,500 tunnor; och som stadsfullmäktige i Westerås, hvilka med anledning häraf blifvit hörde, uti afgifvet underdånigt yttrande af den 18 sistlidne November förklarar sig villige att, mot erhållande af omförmälda kronomagasinstomt jemte dertill hörande utmarkslott, ingå på ofvanberörda vilkor, har Kongl. Maj:t i nåder föreslagit Riksdagen, att ifrågavarande kronomagasinstomt, sedan derå nuvarande byggnader blifvit för Kronans räkning försålda, må, jemte den till tomten hörande utmarkslott, den sistnämnda med den rätt, hvarunder densamma af Kronan innehafves, för all framtid öfverlåtas till Westerås stad mot de vilkor, som sålunda blifvit såväl af Kongl. Maj:t godkända, som af stadsfullmäktige i Westerås antagna.

Stats-Utskottet, till hvilket denna fråga blifvit remitterad, har, efter tagen kännedom af ärendet rörande handlingar, detsamma till behandling förehaft, och då den till ifrågavarande tomter hörande utmarkslott, hvilken, enligt hvad handlingarne utvisa, är belägen omkring $\frac{3}{8}$ mil från staden Westerås, icke är för det uppgifna ändamålet behöflig, har det synts Utskottet, att berörda utmarkslott, hvilken innehåller 8 tunnland 10 kappland, borde vid den ifrågaställda upplåtelsen till staden Westerås, hvars fördelar i allt fall synes vara tillgodosedda, för Kronans räkning undantagas och likasom de å ifrågavarande, till upplåtelse afsedda tomter befintliga byggnader försäljas; hvarjemte, till undvikande af framdeles möjligen uppkommande meningsskiljaktigheter angående eganderätten till den magasinsbyggnad, Westerås stad förbundit sig att till Kronan upplåta, det synts Utskottet nödigt vara, att derom meddelas tydligare bestämmelser, än hvad den nådiga Propositionen innehåller; hemställande Utskottet, som för öfrigt icke funnit något vid den nådiga framställningen att erinra, det Riksdagen, med hufvudsakligt bifall till hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda måtto behagat föreslå, ville medgifva,

att ifrågavarande kronomagasinstomt, sedan derå nuvarande byggnader, äfvensom den till tomten hörande utmarkslott, den sistnämnda med den rätt, hvarunder densamma af Kronan innehafves, blifvit för Kronans räkning försålda, må för all framtid öfverlåtas till Westerås stad, mot vilkor, dels att berörda tomt användes till anläggande derå af en stads-trädgård eller promenadplats för allmänhetens begagnande, men ej till bebyggande, dels ock att staden ej mindre till Kronan med full eganderätt upplåter annat magasin med tillhörande tomt, hvilket efter föregången syn finnes vara i fullgodt skick med för ändamålet tjenligt läge och rymma minst 1,000 tunnor oriad spannmål, än äfven förbinder sig att derutöfver, när deraf behof genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillkännagifves, kostnadsfritt för Kronan tillhandahålla annan lämplig magasinlokal, inrymmande ungefär den kvantitet oriad spannmål, som uti de

nuvarande kronomagasinshusen kan förvaras utöfver 1,000 tunnor eller omkring 1,500 tunnor.

Stockholm den 15 Februari 1868.

Arv. Fr:son Posse.

N:o 19.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Febr. 1868, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående afstående till Umeå stad af en del utaf Landshöfdinge-residenstomten derstädes.

(I. A.)

Sedan Kongl. Maj:t genom nådigt Bref den 11 Juli 1865 åt staden Umeå tillsvidare och intilldess Kongl. Maj:t kunde finna för godt att annorlunda derom förordna på vissa vilkor upplåtit tre tunnland 17,5 kappland af landshöfdinge-residenstomten i nämnda stad, för att till park och promenadplats användas, så hade, enligt hvad af ofvanberörda, den 24 sistlidne Januari till Riksdagen aflåtna och uti första Samlingen af Bihanget till dess protokoll under N:o 20 intagna nådiga Proposition inhemtas, stadsfullmäktige i samma stad hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, att, i anseende till de ganska betydliga kostnader, som voro förenade med platsens ordnande för berörda ändamål, samt då densamma, innan den af staden emottogs, endast såsom åker begagnats och icke syntes vara för landshöfdinge-residenset behöflig, men deremot hade ett för park och promenadplats särdeles lämpligt läge och borde, dertill förvandlad, bidraga ej allenast till stadens förskönande, hvartill eljest få tjenliga tillfällen derinom sig erbjöde, än äfven till befrämjande af ett bättre helsotillstånd, Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta nådig Proposition derom, att ifrågarande plats finge staden med full egen-